

■ La Fundació Territori i Paisatge ha recollit en la publicació «Paisatges vius» els paratges que ha adquirit en els seus set anys de vida. D'aquests espais, cinc són de les comarques gironines i amb la seva compra i gestió l'entitat treballa per a la

seva protecció i conservació. Els territoris estan situats a l'Alt Empordà, el Baix Empordà i la Garrotxa i són només alguns dels més característics de tot l'entorn natural de les comarques de Girona.

Comprar espais per protegir-los

Les dues darreres adquisicions de la Fundació Territori i Paisatge són Can Puig de Fitor i La Rubina

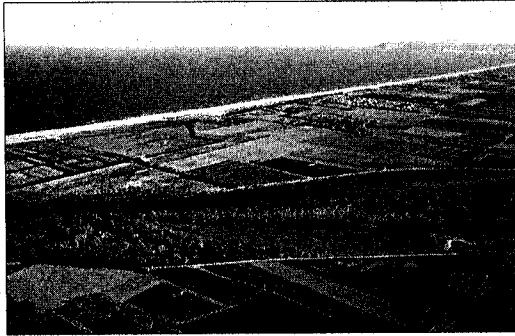
C.T.T., Girona.
L'any 1997 l'Obra Social de Caixa Catalunya va crear la Fundació Territori i Paisatge, de la qual n'és director l'empordanès Jordi Sargatal. Des d'aquell moment la Fundació ha treballat per adquirir parts del territori amb ambients naturals amb l'objectiu de protegir-los i donar resposta a les necessitats urgents de gestió ambiental. En el seu balanç de l'any passat, i després de set anys des de la seva constitució, la Fundació Territori i Paisatge pot presumir de ser una entitat que protegeix un total de 7.476,3 hectàrees mitjançant la propietat i gestió d'un total de 19 espais naturals repartits per tot Catalunya. A més a més, té 141,8 hectàrees al Pallars Sobirà, on ha adquirit els drets de tala de boscos subalpins, i 84.579,21 hectàrees més amb convenis de col·laboració amb ajuntaments, consorcis i altres organitzacions.

El primer territori que la Fundació va adquirir a les comarques de Girona –i a tot Catalunya– és el Mig de Dos Rius a Sant Pere Pescador. Situat al davant de la Reserva Natural Integral de l'Illa de Caramany, al marge esquerre del riu Fluvià i dins del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, té una superfície de 10,08 hectàrees. El Mig de Dos Rius està format per tres espais: un bosc de ribera que és una important zona de cria d'aus; un prat de dall envoltat de planes conreades i un petit canyissar prop de la desembocadura del riu Fluvià. Des de la Fundació Territori i Paisatge destaquen que en aquesta zona hi habiten algunes llúdrigues, que van ser reintroduïdes el 1995.

Espais a diverses comarques

Al 2000, l'entitat va adquirir el Ter Vell a Torroella de Montgri. Es tracta d'una zona de 2,57 hectàrees que està inclosa en l'Espai d'Interès Natural dels Aiguamolls del Baix Empordà. La reserva inclou una llacuna de poca fondària on es barregen aigües dolces i marines i un extens canyissar. La Fundació Territori i Paisatge assenyalava en el llibre que la importància d'aquest espai es troba en el seu ric patrimoni natural, tant per la vegetació i les espècies d'aus com per la seva situació estratègica en la xarxa d'espais humits del litoral català. En aquests terrenys s'hi va construir el 2002 una depuradora biològica, gràcies al projecte Life, que ha permès recuperar la qualitat de l'aigua.

El Bosc de Tosca, a les Preses i Olot, i inclòs en el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, és des del 2003 i 2004 de la Fundació Territori i Paisatge. L'espai s'estén sobre una

MIG DE DOS RIUS. Es gestiona amb l'Apnae i l'Ajuntament de Sant Pere.

BOSC DE TOSCA. Destaca el patrimoni arquitectònic de l'espai.

LA RUBINA. L'espai es caracteritza per les peces del seu terreny.

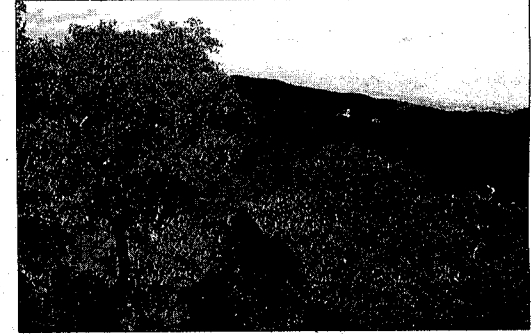
part de la colada del volcà Crosat i ocupa unes 25 hectàrees. Al llibre *Paisatges vius* expliquen que originàriament els territoris eren del monestir de Sant Benet de Bages, però a finals del segle XIX es van anar obrint camps de conreu envoltats de murs de pedra seca. Ara la Fundació és propietària d'unes finques que formen part del Bosc de Tosca i de les quals n'ha cedit l'ús a l'Ajuntament de les Preses. L'objectiu de l'entitat és preservar i restaurar el patrimoni natural i cultural de l'espai gràcies a un projecte Life que impulsa el consistori.

Can Puig de Fitor i La Rubina són els dos darrers espais adquirits per la Fundació Territori i Paisatge durant l'any passat.

Can Puig de Fitor, amb 170,62 hectàrees, està inclòs en l'Espai Natural de les Gavarres. Aquest massís té un paisatge forestal d'alzinars i suredes, i a més una fauna rica. Des de l'entitat destaquen de les Gavarres el seu patrimoni cultural, ja que s'hi poden trobar elements de valor arquitectònic, històric i cultural com elements funeraris del Neolític, construccions defensives i nuclis medievals, construccions religioses preromàniques i romàniques o masies i cases pairals. També s'hi troben construccions derivades de l'activitat tradicional i l'explotació de recursos, com ara forns de calç i de vidre, molins, rescloses, carboneres, fonts o pous de glaç.

TER VELL. Aquest territori es caracteritza per les aigües i el canyís.

CAN PUIG DE FITOR. L'espai és gestionat amb el Consorci de la Gavarres.

Convenis de col·laboració a Girona

La Fundació Territori i Paisatge, a banda de tenir les finques adquirides, custodia zones per ajudar a gestionar el territori i conservar els espais públics o privats. Així, l'entitat està impulsant aquesta nova concepció des dels seus inicis, especialment a través de la Xarxa de Custòdia del Territori, segons expliquen. Un altre dels aspectes que impulsa la Fundació són els convenis d'assessorament i de col·laboració territorial. Amb els convenis d'assessorament la Fundació redacta un pla de ges-

tí integral de la zona a preservar, i tot seguit s'ajuda a finançar i executar diversos projectes i actuacions definides en el pla. A les comarques de Girona, la Fundació Territori i Paisatge impulsa aquesta col·laboració a l'Illa del Ter, els boscos de Planoles, el Parc Bosc de Figueres, l'Alta Garrotxa, l'estany de Banyoles, la Garriga i l'estany de Balcalre, on té convenis de gestió. A més a més, també es col·labora amb diverses zones incloses en el Pla d'Espais d'Interès Natural –PEIN–.

sectors on s'hi han abocat terres i runes.

La Fundació Territori i Paisatge subratlla que en els punts més ben conservats hi ha una vegetació molt interessant, especialment el poblament d'orquídies, però també exposen que en diversos llocs hi ha proliferat el plomall de la Pampa, una espècie vegetal exòtica i invasora. A La Rubina, l'entitat hi ha adquirit diverses peces que, segons expliquen, estan situades estratègicament en la reserva, per assegurar-se una millor conservació de tot el paratge i evitar, així, el seu ús inadequat. L'espai està gestionat en col·laboració amb el Parc Natural dels Aiguamolls i l'associació Amics del Parc Natural.